कक्षा ८ को नेपाली: बुझेर पढौँ

कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र १०

नमुना प्रश्नपत्र

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ५०

सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। समय: २ घण्टा.

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। तलको QR कोडबाट अनलाइन उत्तर हेरेर आफैँ अङ्क दिन सकिन्छ।

नेपाली, कक्षा ८। विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले दिनुपर्ने छ। विकल्प दिइएका प्रश्नमा कुनै एकको मात्र उत्तर लेख्नुहोस्।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द छानी खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्: **[२]**

उतारचढाव, पूर्वसूचना, जलमग्न, इन्टरनेट, विकट

क. पानीले डुबेको, जतातै पानी भरिएको .....

ख. पुग्न गाह्रो, अप्ठ्यारो .....

ग. घटना हुनुअघि दिइने जानकारी .....

घ. संसारभरका कम्प्युटर र मोबाइल जोड्ने सञ्जाल .....

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द राखी वाक्य पूरा गर्नुहोस्: **[२]**

क. ‘पहाड’ को उस्तै अर्थ दिने शब्द ..... हो। (पर्वत, मैदान, चौर)

ख. ‘सजिलो’ को उल्टो अर्थ दिने शब्द ..... हो। (सरल, कठिन, छिटो)

ग. ‘बास’ शब्दको अर्थ ..... हो। (बस्ने ठाउँ, चरा, रुख)

घ. ‘मकै, गहुँ, कोदो’ को समावेशक शब्द ..... हो। (बाली, मसला, फलफूल)

वाक्य रचना — २ अङ्क

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: **[२]**

धर्म भाक्नु, कुटकुट

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: (०.५ × २ = १)

क. (i) आशीर्वाद (ii) आसीर्वाद (iii) आशिर्वाद (iv) आशीर्बाद

ख. (i) शङ्ग्रहालय (ii) सन्ग्रहालय (iii) सङ्ग्रहालय (iv) शन्ग्रहालय

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस्: **[२]**

बहिनि हजूरआमालाई कथा सुनाउँदैछिन्,

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. गाढा अक्षरमा लेखिएका शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: **[२]**

छि, **बटुवाले सफा** खोलामा फोहोर **फाले**!

काल / पक्ष र भाव / अर्थ

२ अङ्क

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्: **[२]**

क. हामी पुग्नुअघि नै बस ..... । (छुट् : पूर्ण भूत)

ख. हाम्रो गाईले बिहान बेलुका दुध ..... । (दि : सामान्य वर्तमान)

ग. नानीहरू, लाइनमा ..... । (बस् : आज्ञार्थ)

घ. अब म पनि बजार ..... ? (जा : इच्छार्थ)

वाक्य परिवर्तन

३ अङ्क

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: **[३]**

क. तिमी किताब पढ्छौ। (उच्च आदर)

ख. बाटोमा हिलो छ। (अकरण)

ग. घाम अस्ताएपछि चरा गुँडमा फर्के। (विश्लेषण)

व्याकरणिक

३ अङ्क

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

गुलाफी सभ्य र कामकाजी छोरी थिइन्। दसैँका लागि उनले गौरी मिसको जस्तो कालो जुत्ता मगाइन्। भाडामा बस्ने मान्छेले उपहार ल्याइदिए र जुत्ता ठ्याक्कै मिल्यो। तर बहिनी र भाइको मन खिन्न भयो। घरको आर्थिक अवस्था कमजोर थियो। हर्कबहादुर गाउँलेको कुरा सम्झेर डराए। बाआमाको शङ्काले गुलाफीको ससानो रहर पनि मऱ्यो। त्यही जुत्ताले अन्त्यमा **गुलाफीलाई** रुवायो। अभाव भएको घरमा सानो उपहारको पनि ठुलो प्रभाव पर्दो रहेछ। छोराछोरीका रहर पूरा गर्न नसक्ने बाबुको पीडा पनि उत्तिकै गहिरो हुन्छ।

क. अनुच्छेदबाट एउटा उपसर्ग र एउटा प्रत्यय लागेर बनेको शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ख. अनुच्छेदबाट एउटा द्वित्व भएर बनेको शब्द र एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ग. गाढा अक्षरमा लेखिएको शब्दको कारक र विभक्ति पहिचान गरी तिनको नाम लेख्नुहोस्।

बोध प्रश्नोत्तर

४ अङ्क

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

नेपालका धेरै गाउँमा अझै दाउराबाट खाना पकाइन्छ। पुरानो अगेनाको धुवाँ कोठाभित्रै भरिन्छ। यसले आँखा पोल्छ र खोकी लाग्छ। भान्सामा धेरै बेर बस्ने आमा र उनीहरूका साना बालबालिकालाई धुवाँको असर झन् बढी पर्छ। यो समस्या घटाउन सुधारिएको चुलो बनाइन्छ। यो चुलो माटो र इँटाले बनाइन्छ र यसमा धुवाँ बाहिर पठाउने चिम्नी हुन्छ। आगोको ताप चुलोभित्रै रहने भएकाले दाउरा पनि थोरै लाग्छ। दाउरा थोरै लागेपछि वन जोगिन्छ र दाउरा खोज्न जाने समय बच्छ। यो बच्ने समयमा दिदीबहिनीले अरू काम गर्न वा पढ्न पाउँछन्। गाउँमै पाइने सामानले सानो खर्चमा चुलो बनाउन सकिन्छ, त्यसैले गरिब परिवारले पनि यो अपनाउन सक्छन्। त्यसैले यो स्वास्थ्य र वन दुवैका लागि राम्रो उपाय मानिन्छ।

क. पुरानो अगेनाको धुवाँले के हानि गर्छ?

ख. धुवाँको असर कसलाई बढी पर्छ?

ग. सुधारिएको चुलोमा दाउरा किन थोरै लाग्छ?

घ. सुधारिएको चुलोको प्रचार गाउँमा कसरी गर्न सकिन्छ? आफ्नो विचार लेख्नुहोस्।

बुँदा टिपोट र सारांश

४ अङ्क

११. दिइएको अनुच्छेदबाट चारओटा बुँदा टिपोट गरी शीर्षकसहित एक तृतीयांशमा सारांश लेख्नुहोस्: **[४]**

गोरखाकी उर्मिला परियारले विद्यालयको शैक्षिक भ्रमणमा तीन दिन बिताइन्। पहिलो दिन उनीहरू सौराहा पुगे र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको सफारीमा गैँडा र मयूरका साथै मृग तान्दै जङ्गल पसेको पाटेबाघ देखे। दोस्रो दिन उनीहरूले लुम्बिनीमा मायादेवी मन्दिर, अशोकस्तम्भ र विभिन्न देशका गुम्बा हेरे। विभिन्न धर्मका मान्छे शान्तसँग हिँडेको देखेर उर्मिला प्रभावित भइन्। तेस्रो दिन पाल्पा दरबार, सङ्ग्रहालय र भगवती मन्दिर घुमेर सबै फर्के। राति अबेर घर पुगेपछि उनले शिक्षक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई धन्यवाद दिइन्। यात्राका सम्झना उनको मनमा सधैँ बस्ने भए। किताबमा पढेका कुरा आँखैले देख्दा ज्ञान पक्का हुन्छ।

निर्देशित रचना

३ अङ्क

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्: **[३]**

क. दिइएका बुँदाका आधारमा एउटा कथा तयार पारी उपयुक्त शीर्षक दिनुहोस्:
जाजरकोटको एउटा गाउँ — भूकम्पले विद्यालय भत्कनु — पालमुनि कक्षा — जाडोमा पढ्न गाह्रो — कक्षा आठको सन्तोषको प्रस्ताव — गाउँले र विद्यार्थीको श्रमदान — बाँसका अस्थायी कोठा — शिक्षा

ख. 'हाटबजारमा बिताएको एक दिन' विषयमा एक दिनको दैनिकी तयार पार्नुहोस्।

व्यावहारिक लेखन

३ अङ्क

१३. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

क. बाढीले गाउँमा पारेको असर बताउँदै मामालाई एउटा घरायसी चिठी तयार पार्नुहोस्।

ख. राष्ट्रिय गणित प्रतियोगितामा छनोट भएकी साथीलाई कक्षाका साथीहरूका तर्फबाट दिइने बधाई पत्र तयार पार्नुहोस्।

भाव विस्तार वा व्याख्या

३ अङ्क

१४. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस्: **[३]**

क. उत्तरतिर हिउँचुलीको झन् बढ्ता खात र आलोक थियो।

ख. मुलुकमा विदेशी पर्यटकसँगै विदेशी मुद्रा पनि भित्रिन्छ।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर

४ अङ्क

१५. 'जुन्को ताबेई' जीवनीमा सगरमाथा अभियानको वर्णन गरिएको अंशका आधारमा सोधिएका प्रश्नको एक दुई वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

क. स्वीकृति पाएपछि ताबेईको टोलीका अगाडि कुन समस्या आयो?

ख. ६,३०० मिटरको शिविरमा के भयो?

ग. शिखरनजिक एक जना मात्र अगाडि जानुपर्ने किन भयो?

घ. ताबेई कहिले र कोसँग सगरमाथाको शिखरमा पुगिन्?

लामो उत्तर

५ अङ्क

१६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[५]**

क. 'डल्ले खोला' कथाका आधारमा विकासको रकमको दुरुपयोगले जनतालाई पारेको असर प्रस्ट पार्नुहोस्।

ख. 'सहिदहरूको सम्झनामा' कवितामा प्रकृतिका उदाहरणबाट बलिदानको अर्थ कसरी बुझाइएको छ? चर्चा गर्नुहोस्।

निबन्ध लेखन

५ अङ्क

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: **[५]**

क. मेरो सपना

ख. राष्ट्रिय एकता

ग. फोहोर व्यवस्थापन